

54281

6-7. SZÁM

foto

1936. JUNIUS-JULIUS
KELTŐS SZÁM

80 FILLÉR

310

**A nagyigényű
amatőr
legbiztosabb és
legtökéletesebb
negatív anyaga**

Nagyításokhoz

különleges fajta

Ilford brom-

papirok

Ilford- lemez, film, és Leica-film
Extra finom szemcse!

Hyper- Utolérhetetlen
minőség!

Pan Nem drágább mint más
gyártmány!

**Beszerezhetők a fotóüzletekben,
vagy a vezérképviselőnél**

FEHÉR és TSA.

Magyar nyelvű
prospektus díjtalan.

Budapest IV. kerület, Kossuth Lajos-u. 13.

Ilford negatív anyagra felvett érdekes amatőr felvételeket korlátozott mennyiségben veszünk.
Bemutatás a képviselőnél!

Exponálási táblázat díjtalan.

Művészi

*fényképezésnél
páratlan előnyt
vannak a*

„KORELLE — REFLEXNEK“.

Könnyen cserélhető tele-objektívek és hosszabbító
tubusok egészítik ki a felszerelést.

Kapható 120.-tól 312.-pengőig.
(Részletre is.) Kérje az „F 23” árjegyzéket az
egyedárusítótól:

CHMURA IV., Ferenciek-tere 2

TARTALOM:

CIKKEK:

1. Halberg Gyula: Korszerű előhívás.
2. Aszmann Ferenc: A felesleges fény.
3. —t.: Az ember néha elgondolkozik . . .

MÜMELLEKLETEK:

1. Leonard Misonne: Legelő.
2. Koós Imre: Hazafelé.
3. Guidó Pellegrini: A vezető családja.
4. Halberg Gyula: Vonaton.
5. Marnitz Frigyes: Kis magyarok.
6. ifj. Syposs Zoltán: Öreg esztergályos.
7. Dr. Havlin Károly: Ablaknál.
8. Habeoszt Jenő: Nyár.
9. Aszmann Ferenc: Miskolci „Tabán”.
10. Krausz György: Eltört a mécses.
11. Dr. Szekeresné Szekeres Ilona: Reflexek.
12. Wallner Viktor: Evangélium.

Nyáron is

Schleussner

OLYMPAN 17/10 DIN
FILM LEMEZ

1. Teljesen szemcsementes!

2. Szűrő nélkül is helyesen adja vissza a tónusokat!

3. Rendkívül tág megvilágítási lehetőség!

4. Fényudvarmentes!

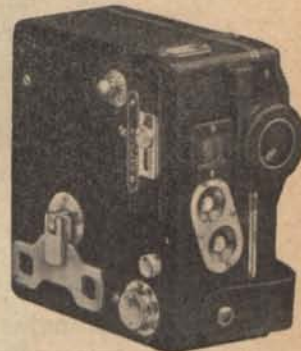

Filmek
Lemezek
Papírok
A megbízható jó minőség márkája

 Vezérképvislet:
SALZER ENDRE
 BUDAPEST
 V., Hold-u. 25.
 Telefon: 1-134-48.
DITMAR-kino!**DITMAR-kino!****DITMAR-kino!**
 változtatható
 a fényrekesz
 felvétel köz-
 ben.

 látható a fényre-
 kesz beállítás és
 a filmmérő scala
 felvétel közben.

 változtatható a
 sebesség felvétel
 közben.

 Vertikális
 parallaxis
 kiegyenlítés

 horizontális
 parallaxis
 kiegyenlítés

DITMAR kino előnyeit megmagyarázzák Önnek a szaküzletek

 Vezérképvislet **Salzer Endre V., Hold-u. 25. Tel: 1-134-48.**

Fenti készüléket készséggel mutatja be

Kizárólag keskenyfilmmel foglalkozó szaküzlet

Filmkölcsönzés. Modern Laboratorium.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 23.

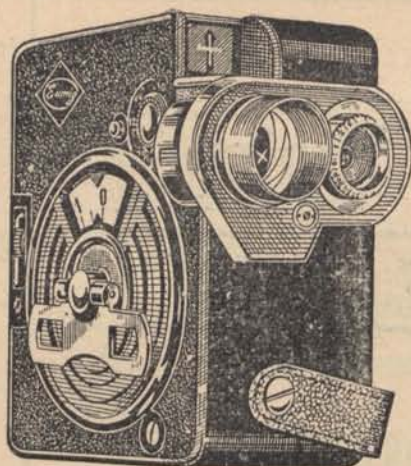
A telefongyári iskolai vetítőkészülék főügynöksége!

AMATEUR

SERVICE

Telefon: 1-433-99.

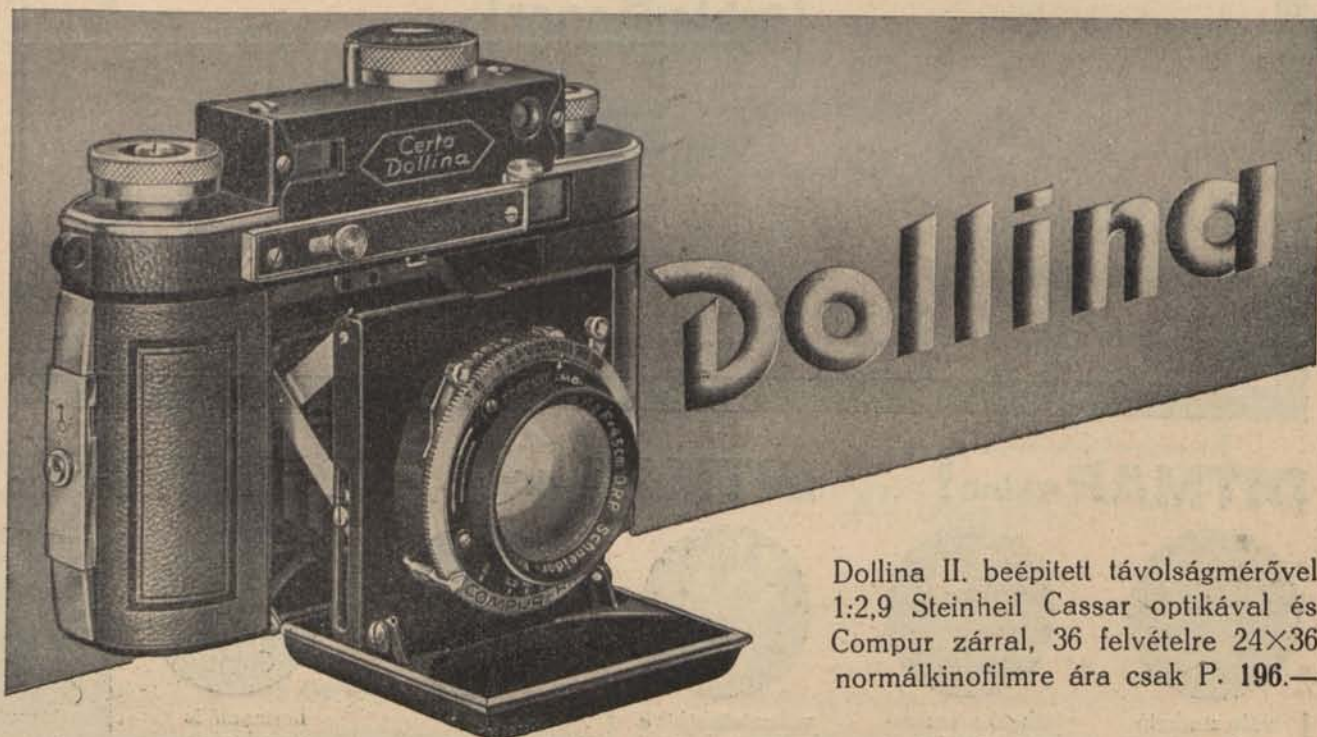

Az EUMIG INDEX kamarával a filmezés könnyebb, mint egy box-géppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozásul álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4—5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

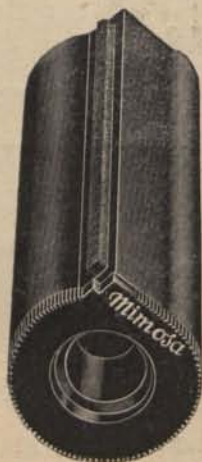
Eumig felvevőkamarák fotocellával (9,5 mm. filmek részére)

Index kamara 1:2,8 fényerejű Meyer Trioplannal, beépített fotocellával P 365
Index kamara, beállítható 1:2,8 fényerejű Meyer Trioplannal, beép. fotocell. P 460
Index kamara 1:1,5 fényerejű Meyer Plasmattal, beépített fotocellával P 620
Fotocella nélkül is kaphatók és megfelelően olcsóbbak.

Dollina II. beépített távolságmérővel 1:2,9 Steinheil Cassar optikával és Compur zárral, 36 felvételre 24×36 normálkinofilmre ára csak P. 196.—

Schneider Xenar 1:2,9	---	5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	---	P. 256.—
Zeiss Tessar 1:2,8	---	5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	---	P. 290.—
Schneider Xenon 1:2	---	4,5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	---	P. 320.—

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel töltve
ára P 4.60 és 4.70

Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Ortho . . P 3.—

Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Panchro . . P 3.50

Vezérképviselők:

SILBERER és FORNÉT
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 16. SZ.
TELEFON: 1-276-23

EXAKTA

Ideális kisképkamara

esti és éjjeli felvételek részére,
fényerős, cserélhető optikája
valamint a beépített vacu lámpa
automatikus kapcsolása folytán.

Képes árjegyzékkel szívesen
szolgálunk.

Kérjen ismertető árjegyzéket magyarországi képviselőnkől:

KULHANEK H. A.

Budapest, IV., Eskü-tér 8.

Telefon: 1-877-78.

**FOTO
SOMMER**
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!

Gevaert

Panchromosa rollfilm

napfénynél		26 Sch.
műfénynél		30 Sch.

felvételekhez nélkülözhetetlen!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IV. KERÜLET,
FERENC JÓZSEF-RAKPART 17

TELEFON: 1-825-88

Postatakarékpénztári csekkasz. 27627

MÉGJELENIK HAVONTA

FOTO

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

Egész évre	6.— P
Félévre	3.— P

Egyes szám ára 50 fillér

Ausztria	1 shilling
Csehszlovákia	8 Csk
Románia	40 le
Jugoszlávia	12 D

A PHOTO-CLUB ÉS A B. S. E. FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK ÉS A BP. SZFÖV. VIZMŰVEK
FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Korszerű előhívás

Irta: Halberg Gyula

Lehet-e egy lényegében változatlan kémiai folyamatnál a korszerűség kérdését felvetni? Hisz az előhívás lényege a mai emulsiók használata mellett — nagyon leegyszerűsítve — sem egyéb, mint egyszerű kémiai redukció. Húsz év előtt sem volt más. A lényeg valóban változatlan, de a mai követelmények megváltoztatták azt a módot, ahogyan ezt a kémiai redukáló folyamatot véghezvisszük. Ennek a kis cikknek nem lehet hivatása, hogy az előhívás kémiáját részletesen tárgyalja; az bőven fellelhető a bel- és külföldi fotokémiai irodalomban. A mai amatőr érdeklődésünknek tengelyében inkább a már kész technikai eredmények felhasználása és értékesítése áll. Ilyen szempontok szerint jártam el munkámban.

A mai egyre kisebb negatívok szükségessé tették, hogy az előhívóval szemben támasztott igényeinket kiterjesszük a szemcséfinomság felé. A korszerű előhívás elsősorú követelménye a: *finomszemcse*. De talán ugyanilyen fontos követelmény a: *jó kiegyenlítés*. A megvilágított és árnyékban lévő negatív részek közti kiegyenlítés a kisméretű tekercs filmes gépek *sarkproblémáját* jelenti. Erthető tehát, ha a gyárak részéről igen erős versengés folyik olyan előhívó előállítására, amelyik a fenti két főkövetelményt gyesíti. A probléma valóban nehéz és valljuk meg őszintén, hogy — bár közelebb jutottunk éppen a legutóbb a piacon megjelent hívók által a megoldáshoz — végleges megoldásról beszélni még nem lehet. Mi a hiba? Nem tudunk eléggé finomszemcsés hívót előállítani? Vagy a kiegyenlítés körül van baj? Külön-külön egyikkel sincs baj. Megvannak az eszközeink, hogy finomszemcsésen hívjunk, ha akarunk és kiegyenlítsünk, ha úgy akarjuk, illetve szükséges. A hiba mindössze annyi, hogy a kettőt nem tudjuk „egyszerre csinálni”. A finomszemcsés hívók rendszerint túllágy negatívokat adnak, amelyekkel a láthatatlanságig finom szemcsék esetén sem tudunk semmit se kezdeni. A gyárak a

finom szemcse kedvéért lemondanak a tónusok erőteljességéről, így igyekeznek a két főkövetelménynek megfelelni. És közben szem elől tévesztik azt, hogy a kiegyenlítésnek nem lehet célja az erőtlenség. Sőt: fordítva, éppen *erőteljes jól nagyzható* negatívokon kell a fényértékek harmonikus kiegyenlítését elérni. Különösen áll ez ma, amikor a fényképezők tekintélyes csoportja lágy papirosokon nagyzít, éppen a szemcsék lehető legbiztosabb eltüntetése érdekében. Ezeknek a követelményeknek tapasztalataim szerint a gyári hívók közül a *Tetenal*-művek *Leican*-ja és az *Agfa* *Final*-ja felel meg a legjobban. Az összes többi lágyan dolgozó hívóra lejjebb még visszatérek.

Az előhívási technika három főszabálya; *tisztaság, idő és hígítás* pontos betartása. Ennek a három — soha eléggé nem hangsúlyozható — szabálynak állandó szem előtt tartása félig már biztosítja a jó eredményt. *Tisztaság* az oldatok és edények kezelésében. Különösen figyelemreméltó ez a modern tankhívásnál, ahol ugyanabban a tankban felváltva használunk hívót s fixirt. Gondoljunk mindig arra, hogy egy csepp visszamaradó fixir a már amúgyis hígított hívót *teljesen tönkrezteheti*. Ezért minden használat előtt alapos, forróvizes kimosás! *Fixires kézzel ne nyúljunk az előhívószerekhez!* A sötétkamrában gondosan különítsük el a fixires holmit az előhívóstól. Legyünk figyelemmel arra, hogy *hígítás és hívási idő* nem állíthatók egyenes arányba, Dupla hígításnál nem feltétlenül megegyezik akkora a hívási idő. De az sem biztos, hogy az illető kibír-e dupla hígítást. Amennyiben nem akarjuk magunkat kellemetlen meglepetéseknek kiténni, ragaszkodjunk a gyárilag, vagy az egyes szerzők által megadott idő- és hígítási adatokhoz. Akit azonban izgat a kísérletezés, ám tegye. (Az út rendszerint bosszúságos és rossz negatívokkal szegélyezett.) Ezeket és még néhány majd a hívás közben felmerülő apróságot figyelembevéve megkezdhetjük a hívást. Ragadjunk ki példaképpen az előhívórecept dzsungelből egy jól ismert, rég bevált receptet. Ez az úgynevezett *metol-hívó*. És mutassuk be ezen egy előhívás menetét. Mondjuk, hogy kis filmet akarunk

hívni, 500 cm³es tankban, időre. A negatív anyag *Agfa Isopan* film. Mindenekelőtt a filmet 20–30%-kal túlexponáltuk, hogy evvel ellensúlyozzuk a hívó lágy karakterét. Azután hozzátűnk az előhívóoldat elkészítéséhez.

Egy liter vízhez veszünk: 4, 5 gr metolt, 170 gr *natriumsulfitot* (kristályos), 3 gr szódát (kristályos), ½ gr brómkáliumot. Ezeket ebben a sorrendben feloldjuk kb. 40 fokos vízben. Előhíváshoz ebből a törzsoldatból egy részt hígítunk négy rész vízzel. Az így nyert hívóval 18 C° mellett, *Isopan* anyag használatánál a hívási idő 40 perc körül van. A negatívok kissé lágykarakterűek, de jól átdolgozott, finomszemcsészetűek. A negatívokról — különösen ha előzőleg kissé többet exponáltunk a felvételnél — normál, sőt lágy papírokra is készíthetők nagyítások. De ne vágjunk elébe a hívási folyamatnak. A tapasztalatilag legalkalmasabbnak talált hívási idő (ez esetben negyven perc) elteltével az előhívódobozból kiöntjük a hívót (oly olcsó, hogy nem érdemes tárolni) tiszta vízzel átöblítjük a dobozt, majd a következő rögzítőoldatot öntjük bele:

1 liter vízben oldunk 200 gr rögzítőnátront és 20 gr káliummetabisulfitot. Dobozunkba ennek az oldatnak a fele fér. A rögzítés 18 C° mellett történik. Időtartama kb. negyedóra. A rögzítőoldat ismételten is használható.

Rögzítés után mosás következik. 1–1½ óra hosszat folyóvízben mossuk a filmet, miközben ügyelünk, hogy a filmet ne ériék a kisfilmen oly komoly hibát jelentő karcolások. Legcélszerűbb a filmet azon az előhívódobozban vagy korongon hagyni, amelyen az előhívódobozban volt. Mosás után óvatosan legöngyölítjük a filmet erről a dobóról és ujjunk, vagy a kereskedőnél kapható és használat előtt beáztatott Viskosa-szivacs között óvatosan lehúzzuk a filmre tapadó vizet. Azután csipesszel száraz helyre függesztjük a filmet. (Arra is gondunk van, nehogy a film összegöngyölödjék száradás közben, ezért a filmszalag alsó végére csipesszel kis súlyt akasztunk.) Most már nincs egyéb teendőnk, csak türelemmel bevárni a film száradását. Lehetőleg azonban ne a filmszáradás közben oly érzékeny réteges oldalán próbálgassuk, hogy vajjon mennyire haladt előre a száradás?!

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gyors-száradás is növelheti a szemcséket, ezért egyenletes szobahőmérsékleten szárítsuk a negatívjainkat. A száradó negatívokat óvni kell esetleges rázálló portól mert ez elejét veheti sok későbbi nagyítás közben való bosszankodásnak.

Hogyha az összes óvatossági intézkedéseket betartottuk előhívás előtt, közben és utána, csak akkor lehet reményünk, hogy kifogástalan negatívhoz jutunk, ami pedig a kisméretre való fényképezés legfőbb követelménye.

Mielőtt rátérnénk a különböző hívóreceptekre, foglaljuk még egyszer össze: mik ezek az óvatossági rendszabályok.

Tisztaság mindenképp előtt.

Hőmérséklet betartása.

Pontos és előírás szerű hígítás.

Idő pontos betartása.

Persze, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a negatívoknak is döntően fontos szerepe van. Mert hiába hívunk a legfinomabb szemcsészetű nyújtó hívóval ha a negatív anyag durvaszemcsésű. Ma már a gyárak (különösen a megbízható nagy márkák) egészen finomszemcsés filmeket hoznak nagyjából forgalomba, amelyeknél megfelelő hívással — szinte a szó szoros értelmében vehető — szemcsementességet lehet elérni. Vagyis foglaljuk össze: *Megebizható negatív, pontos expozíció és pontos szabályszerű hívás esetén remélhetünk csak jó eredményt.*

Vannak olyan amatőrtársaink is, akik nem szeretnek otthon bajlódni és pepecselni a különböző oldatok elkészítésével. Ezek számára a gyárak szinte áttekinthetetlen számú oldásra kész hívót hoznak forgalomba. Így valóban sokkal kényelmesebbé és egyszerűbbé válik az előhívás menete. Nem kell ötválasztani a vegyszerrel pepecselni és el lehet kerülni egy esetleg elrontott oldat fölött való bosszankodást is. Persze, a gyári-hívóknál sem szabad szem elől tévesztünk a hívási rendszabályokat. Sőt minden gyár a hívókhoz mellékelt használati utasításban nyomtatékosan figyelmezteti vevőit ezek betartására, mert különben a legkitűnőbb hívó is elveszti hatását. Ragaszkodjunk mindig szigorúan a hívóhoz mellékelt használati utasításhoz, akkor nem fognak bennünket kellemetlen meglepetések érni. Alábbiakban néhány ismertebb és már bevált gyári hívóról adhatok számot amatőrtársaimnak. Arról természetesen nem lehet szó, hogy valamennyi hívóról egy ilyen kis cikkekcske keretein belül megemlékezzek. Amelyekről számot adok, azokat személyesen és alaposan kipróbáltam mindenféle szempontból. Egyiknél, másiknál saját tapasztalataimmal is megtoldottam a már amúgyis is ismert adatokat.

A Tetenal-művek *Leicanolja*, amelyről már fentebb is szó esett, azoknak ajánlható, akik, mint jó magam is az erőteles és amellet finomszemcsés negatívokat szeretik, ntm igényel túlexpozíciót. A hívási idő tapasztalatom szerint *Agfa Isopan* filmnél, a megadott feltételek mellett, 12 perc. (Vigyázat! más negatív anyag használata vagy ismételt használat mellett is változik már az előhívási idő!)

Nagyobb tankberendezések számára a *Leicanol*-hoz hasonló eredményt nyújtó hívó a *Medional* és a *Neoteneal* (szintén *Tetenal*). Ezek kicsit keményebb természetű hívók.

A *Leicanol*nak megfelelő hívó *Agfa* gyármányban a *Final*, amelyik szintén erőteljes, jól kiegyenlített negatívokat ad. Tapasztalatom szerint 18 C° mellett *Agfa Isopan* filmre (túlexpozíció nélkül) 10 perc alatt jól kiegyenlített negatívot ad.

A *Perutz*-gyár finomszemcsés hívójában *Agfa Isopan* filmet a gyárilag megadott feltételek mellett 9 perc alatt hívtam megfelelő finomszemcsésűre elő. Keményebb természetű hívó. A lágyabb természetű hívók közül a legjobb eredményt nálam a *Tetenal*-művek *Ultrafin S. F.* hívója adta. Ehhez a gyár ügyes és pontos hívási-idő táblázatot mellékel. Igen megebizható, valóban igen finomszemcsésű hívó. Nem igényel túlexpozíciót. Az *Ultrafin*-hívásnak megfelelő negatív érhető el az *Agfa Atomal* hívójában.

Bár ez talán még egy fokkal lágyabb. Szintén igen megbízható, nagyon finom szemcsét adó hívó. A gyári „kén-hívók” általában hígítással szemben roppant érzékenyek. Csak kevésbé hígabb oldatban már nagyon erőteljes negatívot adnak.

Akiket nem riaszt a kísérletezés aprólékos munkája, azok számára itt közlök néhány receptet, melyet támpontnak használhatnak munkájukban.

Lágy hívók:

Brenzkatechin	4 gr
Natriumsulfit (vízmentes)	10 gr
Szóda (vízmentes)	10 gr
Víz	1000 gr

20–35 perc alatt jól kiegyenlített, lágy negatívokat ad. Specialitása, hogy néhány perces idődifferenciával szemben nem érzékeny.

Glycin-hívó. (Dr. Hübl—Schmidt-féle recept.)

80 cm³ forró vízhez zománccfazékban üvegpálcával való állandó keverés mellett 50 gr natriumsulfitot adunk. A sulfit egy része feloldódik, más része az edény fenekén marad. Ehhez az oldathoz, miközben továbbra forrón tartjuk, folytonos kavargatás közben 20 gr Glycint adunk. Majd 100 gr kaliumkarbonátot adunk az oldathoz. Apránként, mert a felszabaduló szénsavtól az oldat erősen habzik. A habzás a fele mennyiség kaliumkarbonát hozzáadása után megszűnik. Az így nyert pépet sötét üvegben, jól bedugaszolva és a nap sugaraitól védett helyen tartva igen sokáig tarthatjuk.

Használat előtt üvegpálcával az üveg tartalmát jól felkeverjük és egy rész glycinpépet ötven rész vízzel hígítunk.

Vigyázni kell, nehogy oldatlan glycinpépszemcsék kerüljenek a negatívra, mert ezek fekete pontozottságot okoznak. Az így elkészített hívó 12 C° mellett ½–1 óra alatt hív elő egy normálisan megvilágított lemezt. Erőteljes, jól kiegyenlített negatívot ad. Roppant finom szemcsét érhetünk el a következő kissé lágyan dolgozó — glycinhívóval:

1000 cm³ vízben oldunk

16 gr glycint és

70 gr natriumsulfitot, mégpedig oly módon, hogy előbb egy kevés sulfitot oldunk fel, mert a glycin csak sulfitos oldatban oldódik.

Ha a próbahívás túlságosan lágy eredményt adna, akkor néhány csepp 10%-os bromkáliumoldat hozzáadása rendszerint segít a hibán. A hívási idő 18 C° mellett 15–25 perc. (Csak kísérletesen lehet megállapítani.) Ezzel a hívóval — bátran lehet mondani — szemcsementesen lehet hívni (Hibája, hogy lágyan dolgozik. Igaz ugyan, hogy sok amatőrtársam ezt a hívó előnyének fogja tartani.

Engedjék meg, hogy befejezésül még egyszer a lelkekre kössem: tiszta és pontos munka mindenek előtt. Azt hiszem, ezzel és csakis ezzel sok kellemtelen meglepetéstől kímélhetik meg magukat. Azokat az amatőrtársaimat, akik számára mondanivalóm nem volt új, vagy csak részben volt az, arra kérem, legyenek elnézéssel, mert a magyarországi amatőrök népes táborában bizonyára sokan vannak olyanok, akik számára a fentiek ujságot jelentenek.

Azt hiszem, amatőr szempontból igen tanulságos lehetne egy részletes és részletekre kiterjedő vita az előhívás problémájáról. Kérem azokat, akik velem azonos állásponton, de még inkább azokat, akik ellenkező állásponton vannak: fejtsek ki véleményüket és felfogásukat. A Fotó szerkesztősége minden bizónnyal mindenkor helyet fog adni az amatőr szempontból oly fontos és bizonyára értékes közléseiknek.

Tessék hozzászólni!

A felesleges fény

Az objektívünkön áthaladó fénysugarak a lemez vagy film fényérzékeny emulziójában kémiai változást idéznek elő, melynek következménye az a kép, melyet előhívás után szemünkkel érzékelhetünk. Fénykép készítéséhez csak azokra a sugarakra van szükségünk, amelyek objektívünkön keresztüljutnak negatívunkra, minden más fény felesleges sőt káros hatású. Mégis sokszor találunk, főképp lemezeinken, sötét csík- vagy foltalakú helyeket, melyek egy-egy hivatlan vendégként betolakodott fénysugár hatását jelzik. Ez az úgynevezett „fénykapás” történhet a gépünk kihúzatának valamely túlságosan nyílt állapotán, vagy kazettánkon észrevétlenül meghúzódo lyukon keresztül. Rendszerint legkedvesebb felvételünk esnek áldozatul, ajánlatos tehát az első eset után rögtön alapos vizsgálat alá venni kamrákat és kazettáinkat.

Kihuzatos gépeknél legtöbb esetben a harmonika kopása folytán keletkeznek apró lyukak, melyeken keresztül keskeny fénysávok hatolnak be. Felvételünkön az előhíváskor sötét folt, vagy általános szürke fátyol mutatkozik (vigyázat: ha a negatív szegélye, amit a kazetta pereme fed, szintén beszürkül, úgy más hibával állunk szemben). Gépünk ellenőrzése elég egyszerű. Kazettanagyságú kartonapot vágunk ki középebe kis lyukakat, ezen átvezetünk egy villanydrótot, melynek végén égő van. Az égőt elhelyezzük a kihúzott harmonikában, a karonlappal elzárjuk a hátsó nyílást, úgyszintén az objektívét is az objektívzárral, elcsúsztatjuk a szobát és bekapcsoljuk égőnket. Az erős fény nyomában megmutatja a nyílás helyét. A sérüléseket magunk megjavíthatjuk fekete vászon, vagy elvékonyított puha bőr ráragasztásával.

A lemezes gépeknél gyakori a fényvédő bársony, vagy kazettakopás által keletkező fénykapás. A fényvédőt könnyen ki lehet fejteni és új bársony beragasztásával hosszú évekre pótolni. Ha a kazetta valamelyik sarka lyukadt ki, pár fillérért beforrasztja a bádogos, ha azonban a kazetta fedele nem zár pontosan (hullámosodás), legjobb az egész kazettát kint a természet lágy ölén — jó messzire eldobni.

A hiba megszüntetése egy kis áldozatot követel, mely azonban föltétlenül kisebb érték, mint egy jó felvétel. Helyezzünk el egy exponálatlan lemezt

gyanus kazettánkba, a fedelet toljuk rá, azután tegyük ki 3 percig a napsugár hatásának. A szabályosan előhívott lemez pontosan megmutatja, hogy hol van a hiba, ahol a fölösleges fény behatolt!

Aszmann Ferenc.

Az ember néha elgondolkodik...

III.

Sokszor halljuk azt az állítást, hogy a „nemes” eljárások ma már idejüket meghaladták.

Az csakugyan kétségen kívüli, hogy a „nemes” eljárások az utolsó néhány évtized alatt meglehetősen visszaszorultak a homlokteréből, annyira, hogy a mai fiatalabb amatőrök legnagyobb része — én azt hiszem — nemcsak gyakorlatilag, de még elméletileg se tudja, hogy mi az a pigment- gummi- vagy olajnyomás? Sőt, számosan még talán ezeknek az eljárásoknak a fogalmával sincsenek teljesen tisztában.

Pedig volt idő, amikor az amatőrök a „nemes” eljárásban látták a fotografálás technikájának a tökélyét. A killitásokon — itthon is, a külföldön is — a legparádésabb képek „nemes” eljárások szerint készültek és egyik főértékességük éppen az volt, hogy nem voltak csak brómezüstkópiák.

Mi az oka annak, hogy ezeknek a nyomatoknak ma lealkonyodott?

Sokan az okot — mint sok más kérdésben — ebben is a mai megváltozott gazdasági viszonyokra vezetik vissza.

Szó sincs róla, a gazdasági viszonyok szintén belejátszanak a kérdésbe.

A „nemes” eljárás — konkrétizáljunk, mondjuk: a gumminyomás — mindenesetre költségesebb, mint az egyszerű brómezüst-nagyítás. Mert hiszen mindenekelőtt is „felszerelés” kell hozzá. Festékek, ecsetek, üvegcsészék, nagyformátumú kopírráma, különleges fényforrás, különlegesen megválasztott papíros stb., stb.

De a gumminyomás nemcsak költségesebb, de pepecselőbb munka is. Hiszen egy tisztességes gumminyomáshoz legalább 3 nyomás szükséges — föltéve, hogy az amatőr az eredeti negatívjáról már elkészítette a diapozitívját és erről a megnagyított negatívot.

Arról nem is szólok, hogy a „nemes” eljárások szerinti képek elkészítéséhez tudás is kell. Művészi érzés, invenció. A mai amatőrök tudás, intellektus tekintetében oly magas színvonalon állnak, hogy ez nem lenne probléma. De legyünk őszinték — melyik amatőrnek van ma ehhez türelme — föltéve, hogy meg is lenne benne a tudás, sőt a kedv? És föltéve, hogy lenne hozzá pénz is, ideje is? A mai idöket a gyorsaság — helyesebben talán a sietés — korszakának nevezhetjük.

Hallottam már azt a véleményt is, hogy a mai modern negatívanyag és a minden elképzelhető kíváncsalmnak megfelelő érzékenységu és tulajdonságú

pozitív-papíros mellett semmi szükség sincs rá, hogy az amatőr manuális beavatkozással dirigálja képének a karakterét.

A mai nagyítva kopírozás és kifinomodott előhívás-technika mellett az amatőr az ő képét a szükséghez képest, részleteiben is vissza tudja tartani vagy erőteljesebbé tudja enni. A „nemes” eljárások mesterkedései fölöslegessé válnak.

Vannak viszont, akik szerint az egész dolog kizárólag csak „divat” kérdése. Mert az bizonyos, hogy valamiképen a ruházkodás, a társadalmi szokások vagy felfogások, a képzőművészet, a zene, sőt a politika — egyszóval lehet mondani, hogy a világon minden, de minden alá van vetve a divat hullámozásának — a divat szeszélye nem kíméli a

A mai „divat” a tükörfényes nagyított kópiákat vetette a felszínre. Újból, mert hiszen 25–30 évvel ezelőtt a tükörfényes kópiák már eléggé szokások voltak. De ezek fölött az amatőrök csakhamar napirendre tértek. És én nem tudom, akkor nem éppen a „nemes” eljárások voltak-e, amelyek azt a divatot lejáratták?

Én úgy gondolom, hogy az elmondottak mindegyikében van „valami”. A főmomentum azonban egészen más.

Időközben megváltozott a fotografikus felvételek felfogása, vagy ha jobban tetszik: a koncepciója.

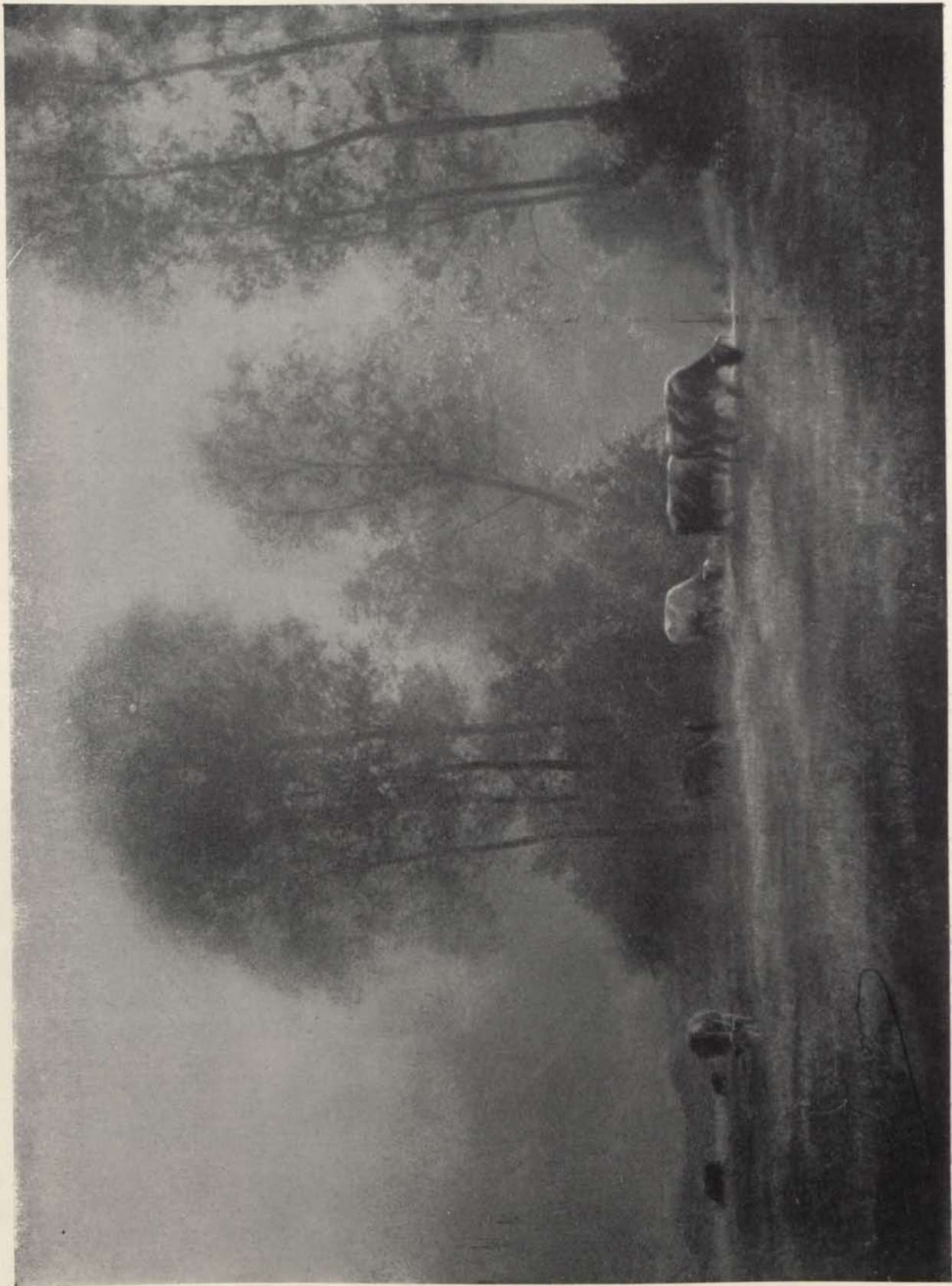
Azelőtt az amatőr arra törekedett, azt ambicionálta, hogy képe ne csak a beállításban legyen „művészi”, hanem a kidolgozásban is. Lefotografált valamit, amit „szép”-nek talált és hogy ezt még szebbé tegye, kidolgozta művésziesen. Egyszóval a mai felfogás szerint túllépte a fotografálás saját-képeni kereteit. Mindenáron művész akart lenni. A „szép”-et még szebben akarta visszaadni s nem törődött vele, hogy a képéről a néző az első pillantásra gyakran nem is tudta, hogy fotográfia-e, vagy — mit tudom én? — rézkarc.

A mai modern amatőr ezzel szemben nem is akarja, hogy a régi értelemben vett „művész” legyen. Megelégszik azzal, hogy megmaradjon csakis fotografusnak.

Mint ahogyan a stenografiára azt mondják, hogy az elröppenő gondolatok megrögzítése, éppúgy a fotografálás hivatásának azt tartják, hogy megrögzítése a látottaknak. Ezért aztán a mai amatőr nem is helyez különösebb súlyt arra sem, hogy felvétele — régi értelemben véve — „szép” legyen. Elég, ha eredeti, érdekes, szokatlan. Mennél eredetibb, mennél érdekesebb, mennél szokatlanabb! Más legyen, mint a másé. Ehhez képest alakult aztán át az egész felfogása, képe tárgyának megválasztása kidolgozása, meglátásai, egész mentalitása.

A felvételek témaköre szembeszökően megváltozott. És az kétségtelen, hogy az „újyszerűség” mindig hat, mindig tetszik, mindig hódít. Amíg csak nem jön valami újabbszerűség, egy újabb premiér, az is lehet, hogy repriz.

Sokan vannak, akik a modernség után törtető hajszában — vagy egyszerűen csak divatból — szeretnek gúnyos fölkényességgel lekicsinyelni mindent, ami nem modern vagy hipermodern. Csakis azért!

Leonard Misonne

Legelő

Koós Imre

Hazafelé

Guidó Pellegrini

A vezető családja

Halberg Gyula

Vonaton

Marnitz Frigyes

Kis magyarok

ifj. Syposs Zoltán

Az öreg esztergályos

Dr. Havlin Károly

Ablaknál

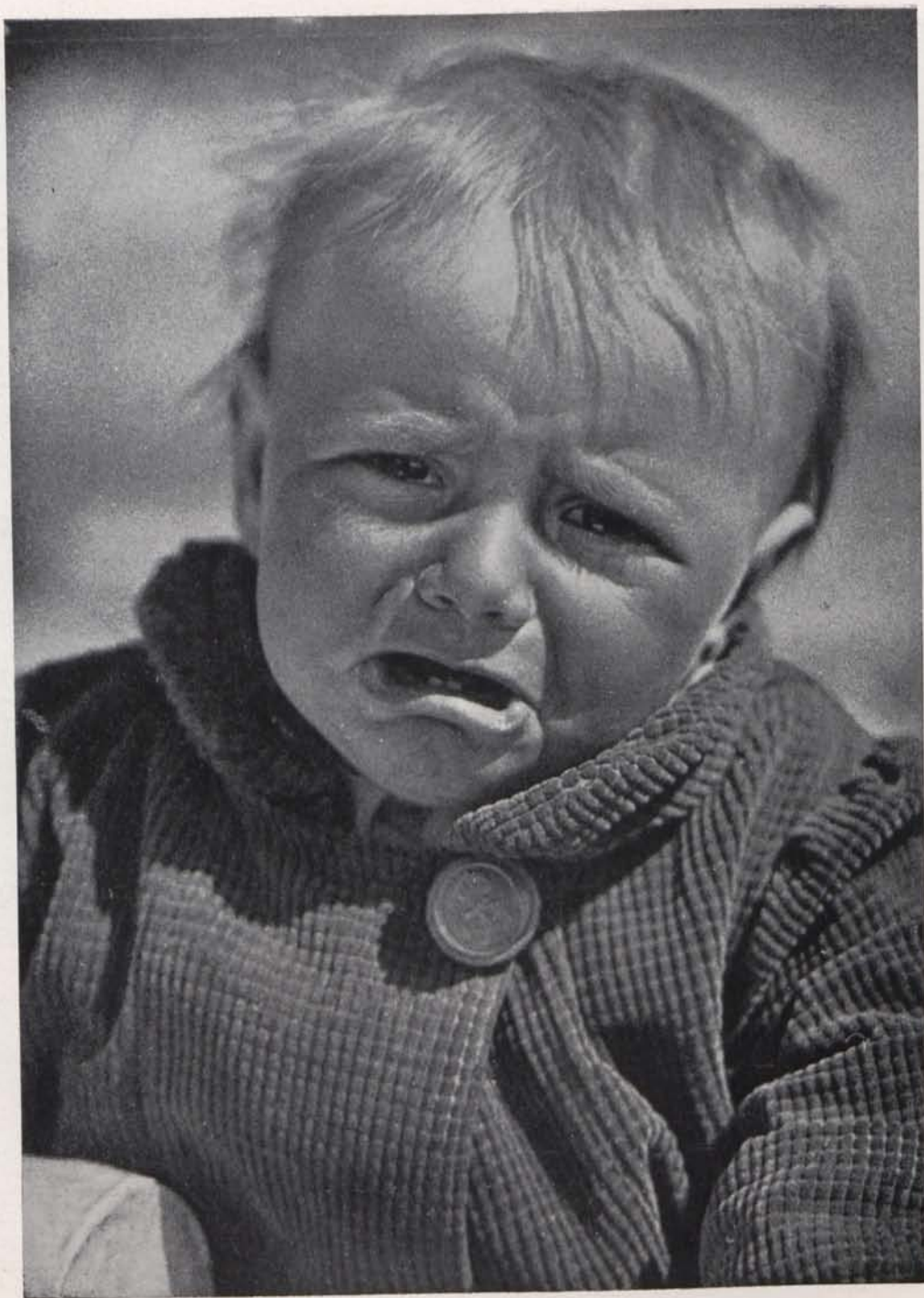
Habekoszt Jenő

Nyár

Aszmann Ferenc

Miskolci „Tabán”

Krausz György

Eltört a mécses

Dr. Szekeresné Szekeres Ilona

Játék a napsugárral

Wallner Viktor

Evangélium.

Pedig ne feledjük el, hogy annak a jelennek, amelyen a jövő felépül, az alapköveit a múlt rakta le.

A „nemes” eljárásoknak nem csupán fototechnikatörténelmi szempontból van jelentőségük, de a fotoizlés és általában a fotokultúra tekintetében is.

Lehet, hogy a „nemes” eljárásoknak egykor ragyogva tündöklő napja ma már mindörökre lehanyatlott. Lehet azonban hogy csak egyelőre, ideiglenesen, amíg a mai divatos irányzatot majd egy újabb váltja föl. És ki tudhatja hogy a „holnap” nem hoz-e a fotográfiakészítés technikájában, vagy a fotoizlésben valami olyan újítást, amire ma talán még senki se gondol, és ami — mit lehet tudni? — talán még rehabilitálja a „nemes” eljárásokat is?

— t

Magyar művészi-fénykép sikere külföldön

Olvasóink bizonyára visszaemlékeznek, hogy a „FOTO” első számának címlapját Szöllősy Kálmán tagtársunk „A tavasz allegóriája” című képe ékesítette.

Ez a pompás kép azóta külföldön is nagy sikert aratott, amit a londoni Royal Photographic Society titkárának Szöllősy mesterhez intézett következő levele is bizonyít:

Tisztelt Uram!

Van szerencsém értesíteni, hogy a Stephen H. Tyng művészi fényképeket jutalmazó alapítvány bizottsága a legutóbbi londoni fényképeszeti szalonban kiállított „A tavasz allegóriája” című képét jutalomra méltatta.

Az alapítvány szabályai szerint a bizottság jogosítva van 10 font sterlingért a kép két másolatát Öntől megvásárolni, az egyiket a Royal Photographic Society, a másikat a Washingtoni National Museum állandó kiállítása részére.

Tisztelettel kérem ezért, szíveskedjék lehetőleg postafordultával közölni, hogy hajlandó-e a fenti díjat az alapítvány említett feltételei mellett elfogadni és ha igen, mikor számíthatok a két másolat beküldésére.

Amidőn még személyes szerencsekívánatomat óhajtom Önnek kifejezni, maradok

teljes tisztelettel:

(aláírás)

*a Royal Photographic Society
tiszteltbeli titkára.*

Örömmel adunk hírt erről és igaz melegséggel fejezzük ki őszinte szerencsekívánatainkat Szöllősy barátunknak ehhez a sikeréhez, amellyel egy újabb babérlevelet fűzött a magyar fényképezés dicsőségének koszorújába.

Meg vagyunk győződve, hogy a magyar fényképezés minden híve osztatlanul csatlakozik a mi érzelmeinkhez.

A székesfőváros idegenforgalmi fényképpályázatának határideje

Lapunk folyó évi április havi számában közöltük volt a székesfőváros idegenforgalmi fényképpályázatára vonatkozó hirdetményét, amelyben a pályázat határidejéül *folyó évi június hó 30. napja* volt megjelölve.

Olvasóink közül számosan fordultak szerkesztőségünkhez azzal a panasszal, hogy a jelenlegi kivételesen kedvezőtlen időjárás gátolja őket a fényképfelvételekben, annyira, hogy az előírt határidőre alig lennének képesek oly képanyaggal pályázni, amely a székesfőváros nagyhorderejű akcióját elősegítheti és a székesfővárosnak az eddigi pályázatok alkalmával már összegyűjtött képanyagához méltóan sorakozhatnék. Ezért többen közbenjárásunkat is kérték a fenti határidő meghosszabbításának kieszközlése iránt.

Szerkesztőségünk maga is teljes mértékben átérzte a felhozott aggályok helytálló voltát és ezért nem késett hogy a megnyilvánult közóhajt a legilletékesebb helyen: Kovácsházy székesfővárosi tanácsnok úrnál „olmácsolja”.

A tanácsnok úr a szerkesztőségünk képviselői által előadottakat közismert jóindulatú megértésével hallgatta végig és az első percben átlátta a kérelem indokolt voltát. Biztosított bennünket, hogy saját részéről elvileg nincs ellene a határidő meghosszabbításának, minthogy azonban ez a kérdés más egyéb vonatkozásokkal is kapcsolatos, végleges döntését későbbre helyezte kilátásba.

Örömmel jelentjük hogy eljárásunk sikerébe vetett reménységeink nem áradtak meddőek. Mint ezt a napilapok is már közölték: a polgármester úr a határidőt egyelőre *folyó évi július hó 31-éig* meghosszabbította.

Egyesületi hírek

A Photo Club hírei

Mint lapunk legutolsó számában jelentettük, a Photo Club választmánya foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a Club rendes és pártoló tagjait lakóhelyük szerint 2—2 kategóriába sorozza és hogy az ezekben a kategóriákba tartozó tagok a „Foto” lapot milyen feltételekkel, illetőleg milyen kedvezményekkel kaphatják meg.

Ezt a kérdést a választmány — miután saját kezében is letárgyalta — július hó 1-én rendkívüli közgyűlés elé vitte, amely a választmány javaslatához képest a Budapesten és Budapest környékén állandó bejelentett lakással rendelkező rendes tagok felvételi díját egyszersmindenkorra fizetendő 4 pengőben, tagsági díját pedig évi 28 pengőben, a vidéken állandó bejelentett lakással rendelkező rendes tagok felvételi díját pedig egyszersmindenkorra fizetendő 2 pengőben és tagsági díját 14 pengőben állapította meg.

Ezzel kapcsolatban kimondotta a közgyűlés, hogy vidékről Budapestre vagy Budapest környékére költöző *rendes* tagok a felvételi díjkülönbözet megfizetése alól mentességet kapnak.

Hasonlóképpen elhatározta a közgyűlés a Budapest és Budapest környékén, továbbá a vidéken állandó bejelentett lakással rendelkező *pártoló* tagok között való megkülönböztetést is. Ehhez képest az előbbieknél tagsági díja évi 10 pengő, az utóbbiak — a vidékiek — tagsági díja pedig évi 5 pengő.

A közgyűlés megállapította ezenkívül azt is, hogy a „Budapesti környék” alatt a székesfőváros területén kívül eső, de a budapesti főkapitányság hatásköre alá tartozó helyek értendők.

Jelesül: *Ujpest* megyei város. (Káposztásmegyer, Királyi major, Megyeri major). *Rákospalota* megyei város. (Benkő telep, Honfoglaló telep, Irinyi puszta, Kovács telep, MAV. telep, Pestujfalu). *Pestújhely* nagyközség. *Kispest* megyei város. *Pestszentlőrinc* nagyközség. *Pestszentkereszt* megyei város. *Csepel* nagyközség. (Király major).

Kimondotta továbbá még azt is, hogy a tagsági díj mértéke szempontjából figyelembe jövő lakhelyváltozás esetén a változott tagsági díjakat a költözködést követő hó első napjától kezdődően kell megfizetni. A tagsági díjak negyedévi részletekben is leróhatók.

A közgyűlés végül elhatározta, hogy a Photo-Club a tulajdonát képező „Foto” című szaklapot az alapító tiszteleti, levelező és *rendes* tagjai részére díjmentesen küldi meg, míg a *pártoló* tagok a lap előfizetési árából 50% kedvezményben részesülnek.

Képeinkhez.

1. Leonard Misonne: Legelő. A világhírű nagy belga mester brómolaj eljárással készült alkotása. Nemcsak a pompás idillikus táj, hanem a párás levegő okozta távlatnak tökéletes érzékeltetése az ő különleges egyéni művészete. S ha figyelembe vesszük a nyomdatechnika által előállított tónusvesztést, fogalmat alkothatunk magunknak az erdei kép művészi tökéletességéről.

2. Koós Imre: Hazafelé. A munka után hazatérő falusiak élete egy röpke fázisának lerögzítése. Szinte érezzük a már kalászsza szökött gabonának, a lekaszált szénának esti harmat utáni illatát. A hangulatot teljessé teszik a lenyugvó nap által előre vetített hosszú árnyékok. Felvéve Kodak Duo 620 géppel, f. 1:5.6, $\frac{1}{100}$ mp. d. u. 5 órákor. Panatomic film, metolbox hívó.

3. Guidó Pellegrini: A vezető családja. Az olasz Alpesek gigászi nagyságának egyszerű érzékeltetése, amely kiváló háttérrel kölcsönöz az előtérben haladó turista vezető családjának. Az olasz mester művészi érzékkel és mesteri tudással fogta meg a képet azzal, hogy az előtérben haladó család napsütötte éles beállítását szembe állította a kimagasló alpesi tájéknak a távolságok arányában mindinkább elmosódó ábrázolásával.

4. Halberg Gyula: Vonaton. A mindennapi életből kiragadott egyszerű jelenet. És éppen ez igazolja legjobban a kép kiválóságát, hogy egyszerű kis dolgokban milyen természetest és sokatmondást lehet alkotni. Szinte érezzük a vonat ablakaiból kikönyöklő nő közelségét, a vonat dübörgését és a sebesség okozta szél üdítő hűvösségét.

Technikai adatok sajnos nem állnak rendelkezésre.

5. Marnitz Frigyes: Kismagyarok. A kis parasztyereknek ünnepdelutáni táncpróbájának sikerült jelenete. Egy darab elcsúszott éles, csupa elevenség, mozgás és báj. A fények helyes felrakása, a tónusok gazdag skálája kiváló érzékről és fototudásról tesznek tanubizonyosságot.

6. Ifj. Sypos Zoltán: Az öreg esztergályos. A becsület munkának sikerült ábrázolása minden mesterségség és póz nélkül. Felfogásban, beállításban és megvilágításban jól sikerült kép, kár a túlságos mélység élessége. A kép óriásit nyert volna azáltal, ha a háttér elmosódottabb lenne érzékeltetve. Felvéve: Voigtlander Scoparral f. 1:9, májusban d. e. 11 órákor, megvilágítási idő: 1 mp. Pán anyag, finom szemcse hívó.

7. Dr. Hlavin Károly: Az ablaknál. Nehéz problémának nagyszerű megoldása. A szobába behatoló fénysugarak és a sötét árnyékok közötti nagy ellentétek mesteri kiegyenlítése. A kép csupa finomság, lágyág.

8. Habekoszt Jenő: Nyár. Az örök és még s mindig új téma, a szép magyar táj. Az eltérben kimagasló sötét lombú akácsoport és távoli lankák mögött előretörő gomolyfelhők színt, életet és hangulatot varázsolnak a képre. A helyes kép kivágás kiváló meglátásról és fotóérzékről tesz tanuságot.

9. Aszmann Ferenc: Miskolci „Tabán”. Érdekes utcarészlet. Nagyszerű meglátás, abszolút technikai készség jellemzői a képnek. Szinte érezzük a tűző nyári nap sugarait. A jól megválasztott staffázs harmóniát kölcsönöz a képnek és kiválóan alkalmas arra, hogy a szemlélő figyelmét a képbevezető utca távlatára koncentrálja.

10. Krausz György: Eltörött a mécses. Kivétel a szabály alól. A lencsébe néző síró gyerek minden bánata és keserősége hűen és természetesen van visszaadva. A jól választott megvilágítás plasztikussá teszi a képet. Finom és lágy tónusai a szerző technikai fölényét, a téma helyes megválasztása és beállítása pedig művészi érzékét igazolja. Felvéve: Rolleiflex, f. 1:6.3, délelőtt $\frac{1}{50}$ mp. Pan anyagon, metol hívó.

11. Dr. Szekeresné, Szekeres Ilona: Reflexek. A szeliden hömpölygő hullámokon megtörő déli nap sugarainak visszaverődő fényei a nagyszerűen alkalmazott staffázssal, egységes, színes és hangulatos képet eredményeznek. Felvéve: Zeiss Tessaral, f. 1:4.5, leszűkítve f. 1:11, megvilágítási idő $\frac{1}{100}$ mp. Pan anyag 1x sárga szűrő, finom szemcse hívó.

12. Wallner Viktor: Evangélium. Az egyszerű falusi templomban imádkozó falusiak, az evangéliumot olvasó pap közvetlen ábrázolása mélységes ábrát érzését kelti a szemlélőben. Felvétel: Rolleiflex, Tessar f. 1:3.8, megvilágítás 1 mp. 2x sárgaszűrő, Agfa Isochrom film, metol-hydrochinon hívó.

Előadások

Az Ernst Leitz Optische Werke mint minden évben, ez idén is megtartotta Budapesten képkiallítással kapcsolatos előadását és pedig június hó 30-án és július hó 2-án este a Vasuti és Hajózási Club nagytermében.

Anton F. Baumann előadó beszámolt a Leica kisfilmkamera felvétel-technikai fejlődéséről az utolsó 10 év alatt és 100 vetített képben bemutatta a Nord-deutscher Lloyd egyik társasutazásán a Földközi- és Fekete-tengeren készített felvételeit.

A kiváltkép érdekes, élvezetes és tanulságos előadás közelebbi méltatására még visszatérünk.

Előadás a Eastman Pola szűrőről. Folyó évi július hó 3-án este az Amatőr Mozgófényképezők Egyesületének helyiségében végtelenül érdekes és tudományos szempontból is magas szárnyalású előadás keretében ismertette Polster Alfréd, a Kodak gyár mérnöke a gyár egyik legújabb alkotását: a Pola-szűrőt, ennek hatását és alkalmazását.

A Pola-szűrő sajátossága, hogy a fényt polarizálja és a már polarizált fény világossági fokát korlátozza.

Ez alakkor csupán magáról az előadás megtartásáról adunk hírt, a találománnyal később még külön részletesebben is fogunk foglalkozni.

Az előadás második részében az előadó a Kodak gyár új „Kodachrome” 16 mm-es, színes amatőr-filmjét is ismertette, amely új lehetőségeket jelent az amatőrmozgó részére és új egyszerűsített és tökéletesített voltával nagy feltűnést keltett a jelen volt amatőr-mozgófényképezők körében.

Könyv és lapszemle

DAS DEUTSCHE LICHTBILD. Jahresschau 1936. A hatalmas quart alakú mű 152 egészoldalas műmelléklete a német foto-tudásról és technikai tökéletességéről ad bizonyosságot. A képek visszaszámlálása oly tökéletes, hogy a tónusok finomsága az eredeti fényképekkel vetekedik. Cikkei a felszínen élő fotoproblémákkal foglalkoznak a legkiválóbb fotoamatőrök tollából, nemcsak érdekesek, újszerűek, hanem tudományos alaposítással merítik ki a mai amatőrkérdéseket. A szíves kiállítása előkelően pazar.

DIE GALERIE júniusi száma többek között Wallner Viktor amatőrtársunk pompás képeit közli. Cikk a zember és tájkép viszonyával, a szűrők okozta világos tónusokkal, a modern előhívási technikával és számos aktuális kérdéssel foglalkoznak.

CAMERA e havi száma is magyar sikerről számol be, amennyiben Ramkab Gyula pompás parasztszárny képét és Kletz Károly Áhítat című képét közli. Gazdag és tartalmas cikksorozata most is aktuális kérdésekkel foglalkozik.

PHOTOBLÄTTER e havi száma is gazdag képsorozatokban bővelkedik. Érdekes és változatos cikkeiben talán a legérdekesebb az 50-szeres lineáris nagyításról szóló, mely képekkel is igazolja a mai nagyítási lehetőségeket.

Fotoipar köréből

Az EISENBERGER-gyár új panchromatikus filmet hozott a piacra, 18/10 Din érzékenységgel. Színerzékenysége oly kiváló, hogy általában szűrő nélkül használható. A déli órákban, mikor a fény túlgazdag kék sugarakban, elegendő egy világos szűrő használata. Emulsiója átmeneti gradációjú, tehát sem kemény, sem túl lágy és éppen ezért az amatőrök minden igényét kielégíti. Végtelen finom szemcsészetű és tökéletesen fényudvarmentes.

A SIXTUS fotocellás expozíciómérő éveket előzi meg korát. Páratlan pontossága, gyors mérési lehetősége, végtelen kezelési könnyedsége (egy kézzel kezelhető) mind oly tulajdonságai, melyek nélkülözhetetlené teszik. Ára: 76 pengő.

A MIMOSA A. G. Dresden új papírja, a Luxobrom-Royal és Luxobrom fresco. Az L. 248. sz. lágy, elefántcsont-fehér, mélymatt és szemcsés, az L. 326. sz. fehér félfényes, finom szemcsészetű, az L. 348 sz. elefántcsontfehér, mélymatt, kartonvastag, az L. 426. sz. fehér, kartonvastag, kemény, az L. 476. sz. chamois, kemény, kartonvastag és az L. 526. sz. fehér különlegesen kemény, kartonvastag. További újdonsága a Mimosa-Aktoflex papír, amellyel minden fototudás nélkül is készíthet bárki, pillanatok alatt sötétkamra nélkül másolatokat, iratokról, rajzokról, szövegről stb. Az eljárás végtelenül egyszerű, pl. egy könyvben levő illusztrációról a következőképpen készíthető eredeti nagyságú másolat: a kívánt szövegre, vagy illusztrációra helyezünk egy megfelelő nagyságú Aktoflex papírt, azt üveglappal leszorítjuk, megvilágítjuk (nem átvilágítjuk) majd a szoba sötétebb helyén előhívjuk. Három fokozatban készül: fényes, félfényes, matt.

HAUFF A. G. STUTTGART híres gyártmányai: Flavin 13/10 Orto, ultra 18/10 Din orto és Panocola 17/10 Din pánfilmek valamint az Analoflavin 26° Sch. Modula 28° Sch. és Ultracroma 28° Sch. lemezek újból kaphatók. Ugy a filmeket, mint a lemezeket a közepes gradáció, kiváló színérzékenység és finom szemcsészet jellemzi.

DR. C. SCHLEUSSNER, A. G. FRANKFURT A. M. újdonsága az Olympián film és lemez. A többi gyártmányok mellett a fenti anyagokat magas érzékenység és színérzékenység jellemzi olyannyira, hogy — kivéve a déli órákat — szűrő nélkül használhatók. A filmek és lemezek minden nagyságban kaphatók.

ILFORD LIMITED, LONDON bp-i vezérképvisellete precíz expozíciós táblázatot szerkesztett füzet alakjában. A mindenre kiterjedő figyelemmel készült táblázat díjlanul kapható a vezérképviselőtől, Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13. (Vidékre válaszbélyeg esetén).

Értesülésünk szerint a BERGMANN & CO., WERNIGERODE (HARZ) fényképészeti film, lemez és papírgyár vezérképviselőjét, Singer Sándor cég (IV., Egyetem u. 3) vette át. A Bergmann anyagokat számos tagtársunk kipróbálta és minőségükről a legmelegebben nyilatkoztak.

FOTOCHEMIA G. M. B. H. KÖNIGRATZ II. cég kiváló gyártmányokat hozott a piacra. A Forma gradual, orthochromatikus, a „Forma” panchrom, magas színérzékenységgű és a „Forma” Ortopan, teljesen korrigált, az emberi szem érzékelésének megfelelően érzékenyített film. Mindhárom 28° Sch. érzékenységgű. — Laboratóriumi kísérleteink a filmek kiváló tulajdonságait teljes mértékben igazolják.

Szerkesztői üzenetek

B. Tivadar, Budapest. Nagyon csodáljuk. Azt a gyártmányt évek óta magunk is használjuk és mindig teljesen megbízhatónak találtuk. Valami másban lesz a hiba.

K. Imre, Veszprém. Véleményt csak akkor mondhatnánk, ha a negatívot láthatnók.

K. Sándor, Újpest. Talán a fixirolat már kimerült. Próbálja meg friss fixir-fürdőben újra kifixirozni.

P. István, Budapest. Foto-kereskedést elvi okokból nem ajánlunk. A kért cikk különben is oly általánosan használt és keresett, hogy bármely szaküzletben friss minőségben van raktáron.

H. K., Debrecen. Nyugodtan használhatja. Megbízható gyártmány.

K. János, Eger. Igaza van. Ezzel a kérdéssel legközelebb külön cikkben, részletesen fogunk foglalkozni.

Ceglédi. Mint ebben a számunkban az „Egyesületi Hírek” között olvashatja, a kérdéssel a Photo-Club vezetősége még levelének megérkezése előtt foglalkozott. Minden a legjobb úton halad. Legközelebb már befejezett tényekről számolhatunk be.

S. S., Esztergom. Érdekes téma. Irja meg! Ha a mértékünket megüti, szívesen közöljük.

Ankét. Abban, amiket írt, 100 százalékig igaza van. Levelét azonban nem közölhetjük. Mi más hangnemben szeretünk írni.

Kezdő. Levelén jól mulattunk. Eszünkbe juttatta egyik barátunknak az esetét, aki kezdő korában, amikor legelső felvételeit elő akarta hívti, — úgy tudván, hogy a negatív fekete színű, a film-pack-ot felbontva a fekete borító papírost helyezte az előhívó csészébe, a sárga filmet pedig eldobta. Okosan teszi, ha a balsiker nem kedvetlenítik el. Ellenkezőleg! Ezek szolgáltatásának ambíciójának fokozására, hogy ezután külön dolgokat produkáljon.

A. B., Budapest. Keressen fel alkalmilag. Legbiztosabban találhat minket szerdán és pénteken este felé. Nagyon örülnénk, ha kicserélhetnénk gondolatainkat és egyúttal bemutathatnánk berendezésünket is.

Kiállítások

Deutsche Photographische Ausstellung, Frankfurt am Main.

1936. szept. 26-okt. 11. Beküldési határidő: 1936. aug. 15. Részvételi díj: 1 Dollár.

Fifth Detroit Salons of Pictorial Photography and Industrial Photography at the Detroit Institute of Arts.

1936. évi június 2—30-ig. Beküldési határidő: 1936. május hó 30. Részvételi díj: 1 Dollár.

The Anthracite Photographic Salon, Scranton.

1936. évi június 6—június 21-ig. Beküldési határidő: 1936. évi május hó 25. Részvételi díj: 1 Dollár.

Sewenth Chicago International Salon of Photography.

1936. évi július hó 23—október hó 4-ig. Beküldési határidő: 1936. évi június hó 15. Részvételi díj: 1 Dollár.

XXXI. Salon International d'Art Photographique de Paris.

1936. évi október hó 3.—18-ig. Beküldési határidő: 1936. évi június hó 30. Részvételi díj: 25 francs français.

Tweede Internationale „Focus” Fotosalon, Amsterdam.

1936. évi szeptember hó 12—27-ig. Beküldési határidő: 1936. évi augusztus hó 10. Részvételi díj: 2.50 hollandi Forint. Beküldhető legfeljebb 5 kép, a következő címre: „Focus” A. G. Abteilung Fotosalon, Bloemendaal, Nederlande.

The Fifth South African International Salon Of Photography To Be Exhibited At The British Empire Exhibition And The City Hall, Johannesburg.

1936. évi október havában. Beküldési határidő: 1936. évi augusztus hó 14. Részvételi díj: 1 Dollár. Beküldhető legfeljebb 4 kép, a következő címre: The Hon. Secretary, Johannesburg Photographic Society P. O. Box 7024. Johannesburg, Sued-Africa.

The Forty-Fifth Toronto Salon of Photography, Toronto.

1936. évi aug. hó 28—szept. 12-ig. Beküldési határidő: 1936. évi július hó 25. Részvételi díj: 1 Dollár. Beküldhető legfeljebb 4 kép, a következő címre: W. H. Hammond, Secretary of Toronto Salon, 2. Gould Street, Toronto, Canada.

Erste Internationale Kunstphotographische Ausstellung, Karlsbad.

1936. évi július hó 18—augusztus 10-ig. Beküldési határidő: 1936. évi június hó 18. Részvételi díj: 5 angol Shi'ling.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

WANAUS JÓZSEF

FELELŐS KIADÓ:

HABEKOST JENŐ

Centrum Kiadóvállalat Rt. Igazgató: Bornemisza Gábor.

KÉRJEN MINDENÜTT

Eisenberger

lemezeket-, csomag és
tekercsfilmeket ortho és
pan érzékenységben

Vezérképvislet: Szenes László, VII., Károly-krt. 3/a T.: 1-331-20

**Plasmat 2,7.
Kereső és
távolságmérő
egy képben
Filmszámláló**

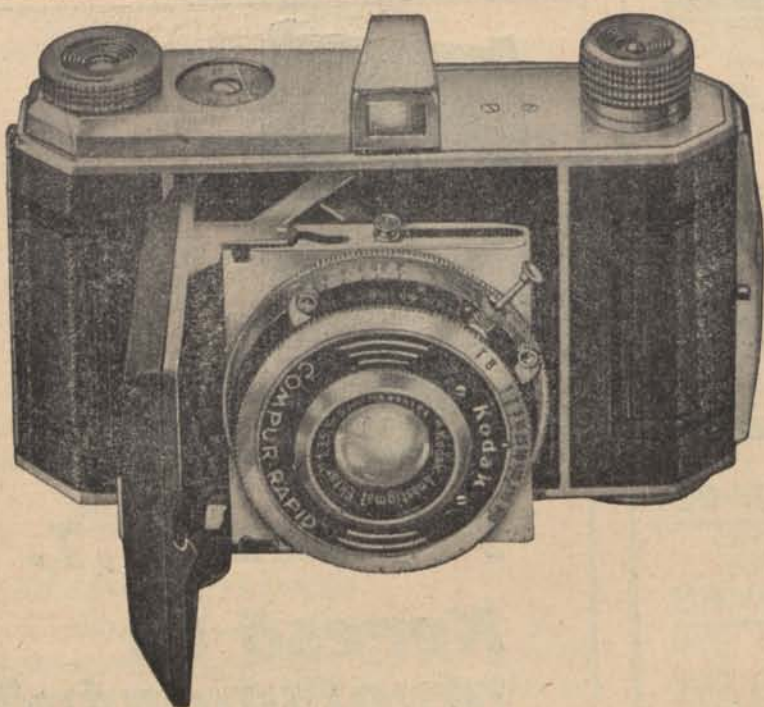
**Kérje
fotoszaküzletébe**

a „BERGMANN”
filmet, lemezt és papírt

A hűségért hűséget kap
mert a „BERGMANN”
anyagánál csalódás nem
érheti

VEZÉRKÉPVISETLET:
SINGER SÁNDOR
BUDAPEST, IV. KER.,
EGYETEM-UTCA 3. SZ.
T E L E F O N: 1-864-44

Krómozott

RETINA

a már ismert **KODAK** kis készülék, még kitűnőbb felszereléssel és kivitelben.

ÚJ EKTAR lencse **F3.5** fényerővel. Javított filmszámláló és továbbító szerkezet, Compur Rapid zár 1/500 expozícióig. Teljesen krómozott felsőrész. — — — — — **ÁRA**

195.-P.

A FOTO

Vásároljunk
hirdetőinknél!

mindenben

TANÁCSOL

minden jó eszmét, aktuális foto-kérdést

TÁMOGAT

minden jó cikket és képet

K Ö Z Ö L

minden amatőrnek érvényesüléshez

TERET AD

mert a »FOTO« a magyar amatőröké

Akinek tehát jó eszméje, cikke, vagy jó képe van, küldje be a **»FOTO«**-nak. **DIJAZZUK!**
Akinek felvilágosításra, utbaigazításra, tanácsra szüksége van, forduljon a **»FOTO«**-hoz.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 17. Tel.: I-825-88.**

Vidéki Amatőrök!

Csatlakozzatok a „Photo Club”
és a „Foto” dolgozó gárdájához!

Nagymérvű tagdíj és előfizetési
kedvezmények előkészítés alatt.

Tájékoztatót mindenkinek
készséggel küld a

Foto szerkesztősége

BUDAPEST,

IV., FERENC JÓZSEF RAKPART 17. SZ.

Telefon: 1-825-88.

Legszebb lap a FOTO

WANAUS JÓZSEF
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET
Budapest, IV., Sütő-u. 2.
Deák Ferenc-tér sarok
TELEFON: 1-813-26.

Nagyításait elkészíti

Párisi fotolaboratórium
Párisi Nagyáruház

Zalán György fotobolt

Telefon: 1-407-86.

VIII., József-körut 25.

Kérje most megjelent
képes árjegyzékemet!

Szenes Márton
fotókereskedő

Főüzlet: IV., Károly-körut 16. — Telefon: 1-891-66.
Fióküzletek: VI., Teréz-körut 41. — Telefon: 1-124-71.
Most nyílt meg: VI., Teréz-körut 1/c. — Telefon: 1-259-66.
Ujpest, Árpád-út 62. — Telefon: 2-957-49.

A F O T O
KÖVETKEZŐ
S Z Á M A
AUGUSZTUS
HÓBAN JE-
LENIK MEG!

Külföldi és hazai

Fotoszakkönyvek

speciális beszer-
zési forrása:

HASENFELD OSZKÁR

VII., Erzsébet-körut 14. fszt.

Telefon: 13-67-20.

Hock és Kiss
precíziós műszerészek

Fényképezőgépek
és töltőtollak
szakszerű javítása

BUDAPEST,
IV., Kossuth Lajos-u. 1.
(Ferenciek bazárában)
Telefon: 1-897-45

Műhelyünk elismert!
Forduljon bizalommal hozzánk!

Nézze meg a Belváros legmodernebb
fényképezési szaküzletét, ahol

régi avult gépét modern
gépre előnyösen átcserélheti!

»FEHÉR OPTIKA«

látzer- és fényképezési cikkek szaküzlete
magnagyobbított helyiségében nagy felkészült-
séggel áll igen tisztelt ügyfelei rendelkezésére

Budapest, IV., Múzeum-krt 2. T.: 1-421-81.

Passepartout és keretet

készítfessen:

LORENZ-nél

Budapest, IV., Károly-körut 3. sz.
Telefon: 1-408-63.

3 a film!

persenso
perpantic
peromnia

Kósa József felvétele

OTTO PERUTZ

TROCKENPLATTENFABRIK MÜNCHEN GMBH.

**100 %-OS
EREDMÉNY**

COLOR

PHOTO

**COLOR
FILMEN
LEMEZEN**

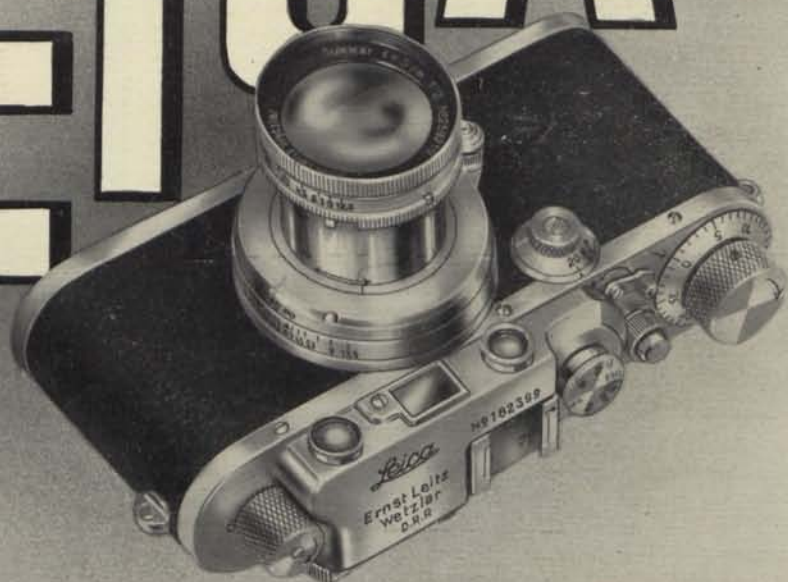
HOFFMANN FERENC
BUDAPEST IV. GERLŐCZY u.5

ALAPÍTOTT 1880

KÉPEK-KERETEK
IV. KÁROLY-KÖRÚT 28.

LEICA

ERNST LEITZ WETZLAR